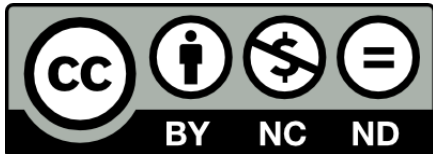

Εισαγωγή στην **Python**

3

Copyright

Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό προσφέρεται ελεύθερα υπό τους όρους της άδειας Creative Commons:

- Αναφορά Δημιουργού - Μη Εμπορική Χρήση - Όχι Παράγωγα Έργα 3.0.

Για να δείτε ένα αντίγραφο της άδειας αυτής επισκεφτείτε τον ιστότοπο

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/gr/>

Στ. Δημητριάδης, 2015

Περιεχόμενα

- Αριθμητικοί τύποι δεδομένων
  - int, float, decimal, complex
- Αλφαριθμητικά
  - str
- I/O βασικές συναρτήσεις: **print** & **input**
- Μεταβλητές (variables)
  - Ονόματα μεταβλητών
  - Σύνδεση Ονομάτων με Αντικείμενα (object binding)
  - Ανάθεση τιμών (assignment)
- Δυναμική διαχείριση τύπων (Dynamic typing)
  - Οι συναρτήσεις type( ) & id( )

Η Python έχει πολλούς τύπους δεδομένων

Object type	Example literals/creation
Numbers	1234, 3.1415, 3+4j, 0b111, Decimal(), Fraction()
Strings	'spam', "Bob's", b'a\x01c', u'sp\xc4m'
Lists	[1, [2, 'three'], 4.5], list(range(10))
Dictionaries	{'food': 'spam', 'taste': 'yum'}, dict(hours=10)
Tuples	(1, 'spam', 4, 'U'), tuple('spam'), namedtuple
Files	open('eggs.txt'), open(r'C:\ham.bin', 'wb')
Sets	set('abc'), {'a', 'b', 'c'}
Other core types	Booleans, types, None
Program unit types	Functions, modules, classes (Part IV , Part V , Part VI)
Implementation-related types	Compiled code, stack tracebacks (Part IV , Part VII)

Πηγή: Lutz, M. (2013). *Learning Python, 5th ed.*, O'Reilly: Cambridge

Αριθμητικοί Τύποι Δεδομένων

- integer (int)
- floating point (float)
- decimal
- complex

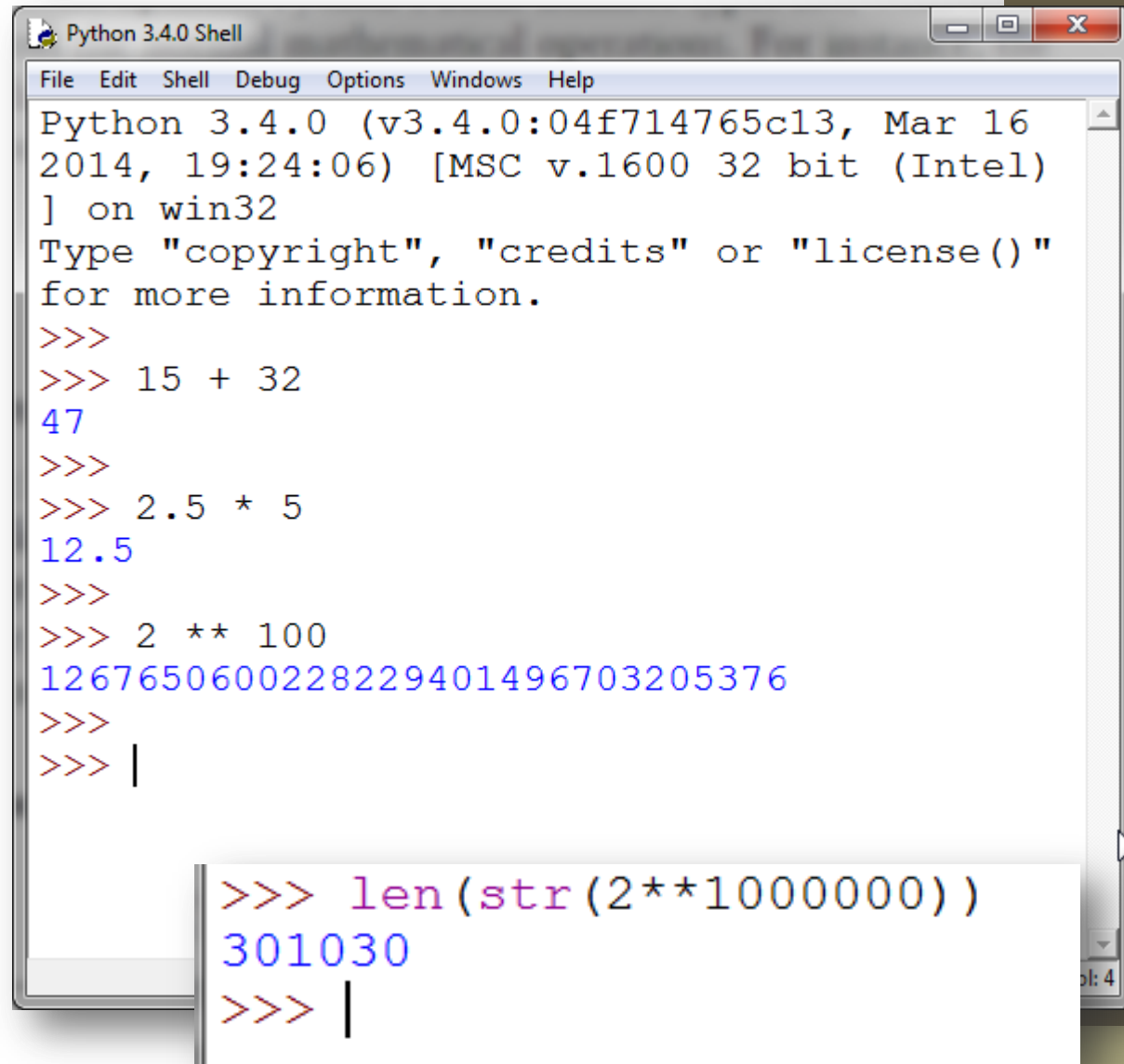
Numbers, Αριθμητικοί τύποι

- **integers** (int) ακέραιοι (χωρίς δεκαδικό τμήμα)
- **floating-point** (float) κινητής υποδιαστολής (με δεκαδικό τμήμα)
- **complex** μιγαδικοί (με 'φανταστικό' τμήμα)
- **decimal** καθορισμένης ακρίβειας
- **rational** με αριθμητή & παρονομαστή
- Περισσότεροι τύποι είναι διαθέσιμοι με χρήση πρόσθετων βιβλιοθηκών από τρίτους κατασκευαστές

int

integer, ακέραιος

- Στην Python 3.x οι ακέραιοι είναι θεωρητικά άπειρης ακρίβειας
- Η Python δεσμεύει δυναμικά τον απαραίτητο χώρο μνήμης για την αναπαράσταση οσοδήποτε μεγάλων ακεραίων


```
Python 3.4.0 Shell
File Edit Shell Debug Options Windows Help
Python 3.4.0 (v3.4.0:04f714765c13, Mar 16
2014, 19:24:06) [MSC v.1600 32 bit (Intel)
] on win32
Type "copyright", "credits" or "license()"
for more information.
>>>
>>> 15 + 32
47
>>>
>>> 2.5 * 5
12.5
>>>
>>> 2 ** 100
1267650600228229401496703205376
>>>
>>> |
>>> len(str(2**1000000))
301030
>>> |
```

- Προσοχή στο χρόνο που χρειάζεται για υπολογισμούς με τέτοιους μεγάλους αριθμούς, πχ. ο 2 στην 1000000 δύναμη έχει 301030 ψηφία

Integer Operators

Τελεστές ακεραίων

- Πρόσθεση **+**
- Αφαίρεση **-**
- Πολ/σμός *****
- Διαίρεση **/**
- Διαίρεση ακεραίων **//**

Είναι δυνατή η ομαδική ανάθεση τιμών

```
>>> a, b = 4, 8
>>> print(a, b)
4 8
>>> a, b, c = 4, 8, 16
>>> print(a, b, c)
4 8 16
>>>
```

```
Python 3.4.0 Shell
File Edit Shell Debug Options Window
Python 3.4.0 (v3.4.0:04
MSC v.1600 32 bit (Inte
Type "copyright", "cred
tion.
>>> a=2
>>> b=3
>>> x=a+b
>>> x
5
>>> x=a-b
>>> x
-1
>>> x=a*b
>>> x
6
>>> x=a/b
>>> x
0.6666666666666666
>>> x=a//b
>>> x
0
>>> |
```


Τελεστές διαίρεσης ακεραίων:

Διαφορά 2.x & 3.x

- Η **2.x** δεν έχει τελεστή διαίρεσης ακεραίων που να επιστρέφει δεκαδικό υπόλοιπο. Είτε με `'/'` είτε με `'//'` παίρνετε το ακέραιο πηλίκο.
- Για να έχετε επιστροφή δεκαδικού (float) πρέπει κάποιος από τους διαιρέτη ή διαιρετέο να είναι float

```
>>> 4/2
2.0
>>> 4//2
2
>>> 3/2
1.5
>>> 3//2
1
```

- Στην **3.x** οι τελεστές είναι σαφείς:
- `'/'`: Τελεστής για διαίρεση με υπόλοιπο (float)
- `'//'`: Τελεστής για διαίρεση ακεραίων (μόνον ακέραιο πηλίκο)

```
>>> 4/2
2
>>> 3/2
1
>>> 4//2
2
>>> 3//2
1
>>> 3/2.
1.5
>>> 4/2.
2.0
>>> 3./2
1.5
```

Από πού γεννιούνται οι int;

-1

Μια «κλεφτή» ματιά στις κλάσεις της Python

```
>>> type(1)
<class 'int'>
>>>
>>> isinstance(int, object)
True
>>>
>>> dir(int)
['__abs__', '__add__', '__and__', '__divmod__', '__doc__', '__eq__',
 '__float__', '__getattribute__', '__getitem__', '__getnewargs__',
 '__hash__', '__invert__', '__le__', '__lshift__', '__new__', '__or__',
 '__pos__', '__reduce_ex__', '__repr__', '__rpow__', '__rrshift__',
 '__rtruediv__', '__sizeof__', '__str__', '__subclasshook__',
 '__truediv__', '__xor__', 'bit_length', 'conjugate', 'imag', 'real',
 'sizeof']
>>>
>>> int.__add__(1, 2)
3
```

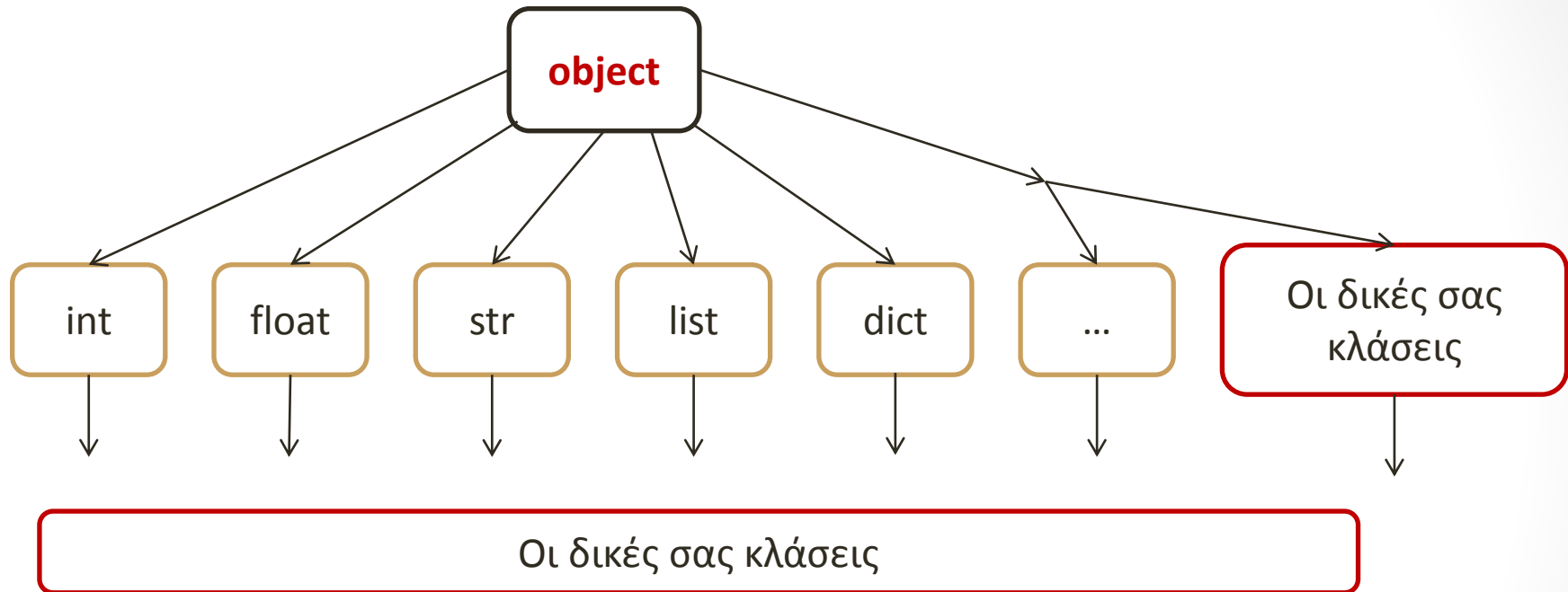
- Δοκιμάστε τον κώδικα στο κέλυφος
- Η τιμή 1 είναι ένα αντικείμενο τύπου **int**
- Η κλάση int είναι υποκλάση (κατώτερη) της ανώτερης **object**
- Οι ιδιότητες της int που κληρονομεί από την object
- Μπορείτε να κάνετε πρόσθεση καλώντας τη μέθοδο **__add__** της κλάσης int με ορίσματα τους δύο προσθετέους

Από πού γεννιούνται οι int;

-2

Μια «κλεφτή» ματιά στις κλάσεις της Python

- Ιεραρχία κλάσεων: όλες οι κλάσεις κληρονομούν από την ανώτερη **object**
- Οι διάφοροι τύποι δεδομένων υλοποιούνται ως κλάσεις (int, float, κλπ.)
- Κάθε τιμή (literal) είναι αντικείμενο-στιγμιότυπο της αντίστοιχης κλάσης
- Μπορείτε να γράψετε τις δικές σας κλάσεις στην ιεραρχία

κινητής υποδιαστολής, πραγματικοί

- Η Python ακολουθεί την προδιαγραφή **IEEE 754** για τους αριθμούς κινητής υποδιαστολής, δηλ. αριθμούς που περιλαμβάνουν:
- (α) Το **σημαντικό τμήμα** του αριθμού (**significand**)
- (β) Το **εκθετικό μέρος** (**exponent**) που καθορίζει το πόσα είναι τα δεκαδικά ψηφία

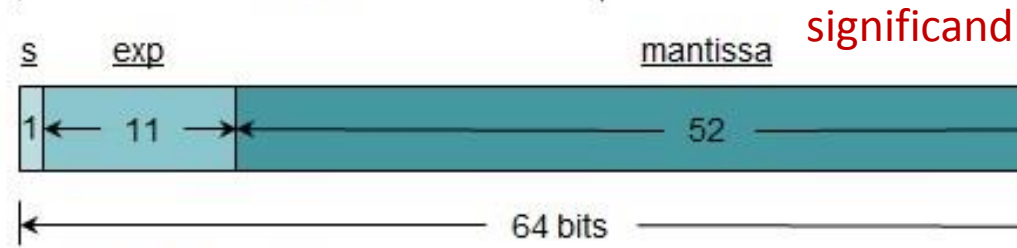
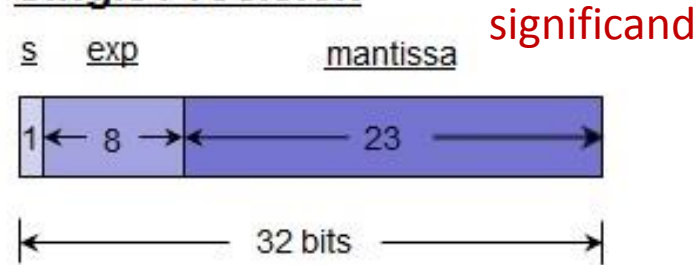
significand × **base**^{**exponent**}

$$1.2345 = \underbrace{12345}_{\text{significand}} \times \underbrace{10^{-4}}_{\text{base}}^{\text{exponent}}$$

```
>>> 1e10
10000000000.0
>>> 5e-2
0.05
>>> 0.3e3
300.0
```

- Η προδιαγραφή IEEE 754 προβλέπει δύο κατηγορίες αριθμούς κινητής υποδιαστολής:
- (1) **Απλής** ακρίβειας (single precision)
- (2) **Διπλής** ακρίβειας (double precision)
- Στην τυπική CPython οι float αναπαρίστανται πάντοτε ως “double precision”

Single Precision

Double Precision

Format	Total bits	Significand bits	Exponent bits	Smallest number	Largest number
Single precision	32	23 + 1 sign	8	ca. $1.2 \cdot 10^{-38}$	ca. $3.4 \cdot 10^{38}$
Double precision	64	52 + 1 sign	11	ca. $5.0 \cdot 10^{-324}$	ca. $1.8 \cdot 10^{308}$

float η βιβλιοθήκη math

- Πράξεις μεταξύ ακεραίων και πραγματικών επιστρέφουν πάντοτε πραγματικό
- Ειδικότερες μαθηματικές ποσότητες (πχ. 'π', e) και συναρτήσεις είναι διαθέσιμες μέσω της ενσωματωμένης βιβλιοθήκης **math**
- Άλλες βιβλιοθήκες από τρίτους κατασκευαστές, πχ. η SciPy προσφέρουν διάφορες κλάσεις, μεθόδους και συναρτήσεις για επεξεργασία δεδομένων επιστημονικού ενδιαφέροντος (πχ. στατιστική)
- Δείτε [εδώ](#) περισσότερα για τη math

```
>>> 4 + 2.5
6.5
>>> import math
>>> math.pi
3.141592653589793
>>>
>>> math.e
2.718281828459045
>>>
>>> math.sqrt(97)
9.848857801796104
>>>
```

- Η ακρίβεια με την οποία αναπαρίστανται υπολογιστικά οι πραγματικοί είναι **περιορισμένη**
  - Αυτό ισχύει για όλες τις γλώσσες προγραμματισμού και έχει να κάνει με τους περιορισμούς του υλικού (hardware) αφού δεν υπάρχουν απεριόριστα ή πάρα πολλά bit μνήμης για αναπαράσταση δεκαδικών με πολλά ή άπειρα ψηφία
- Η περιορισμένη ακρίβεια σε περιπτώσεις μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα στους υπολογισμούς
- *Παράδειγμα*
- $0.1 + 0.2$ δεν ισούται με 0.3
- Γιατί;
- Δείτε [εδώ](#) περισσότερα για τον περιορισμό της ακρίβειας στους float

```
>>> x = 0.1
>>> y = 0.2
>>>
>>> x+y
0.30000000000000004
>>>
>>> (x+y) == 0.3
False
>>>
```

- Οι πραγματικοί γενικά αναπαρίστανται προσεγγιστικά
- *Παράδειγμα*
- Ο δεκαδικός **0.125** υπολογίζεται ως $1/10 + 2/100 + 5/1000 = 0.125$
- Σε δυαδική μορφή αναπαρίσταται ως **0.001** = $0/2 + 0/4 + 1/8 = 0.125$
- Όμως στο σύστημα δυαδικής αναπαράστασης **δεν είναι δυνατό όλοι οι δεκαδικοί να αναπαρίστανται ακριβώς ως δυνάμεις του 2**
- Πχ. ο 0.1 στο δυαδικό έχει άπειρα ψηφία:
- 0.0001100110011001100110011001100110011001100110011...
- Οπότε η δεκαδική του τιμή είναι κι αυτή προσεγγιστική:
- 0.100000000000000000055511151231257827021181583404541015625...

- Πρακτικά η Python κάνει «έξυπνες» **στρογγυλοποιήσεις** αλλά αν αρχίσετε να κάνετε υπολογισμούς σας περιμένουν εκπλήξεις γιατί η αναπαράσταση **δεν είναι ακριβής**

```
>>> x=0.1
>>> y=0.2
>>> x
0.1
>>> 2*x
0.2
>>> x+y
0.30000000000000004
```


- (α) Χρησιμοποιήστε τη **round()** ώστε να στρογγυλοποιήσετε τον float στο επιθυμητό δεκαδικό
- (β) Προτιμήστε να ελέγχετε όχι για ισότητα αλλά αν η απόλυτη τιμή της διαφοράς είναι μικρότερη από ένα ελάχιστο αποδεκτό **σφάλμα E**

```
>>> round(x+y, 2)
0.3
>>> round(x+y)
0
>>> round(x+y, 5)
0.3
>>> round(x+y, 125)
0.3000000000000000004
```

```
>>> E = 1e-3
>>> E
0.001
>>> (x+y) == 0.3
False
>>> abs((x+y) - 0.3) < E
True
```

- Ο τύπος **Decimal** επιτρέπει τον καθορισμό της ακρίβειας αναπαράστασης ενός πραγματικού αριθμού
- Χρησιμοποιείται συνήθως σε **εμπορικές εφαρμογές** όπου οι πραγματικοί πρέπει να έχουν συγκεκριμένη ακρίβεια, πχ. **δύο δεκαδικών**

- Η συνήθης χρήση του είναι ως εξής:

- (α) Εισάγετε τη σχετική βιβλιοθήκη decimal
- (β) Καθορίζετε το επίπεδο ακρίβειας μέσω της getcontext()
- (γ) Στη συνέχεια οποιαδήποτε αριθμητική τιμή τη μετατρέπετε σε Decimal() και κάνετε πράξεις
- (δ) Το αποτέλεσμα έχει την προκαθορισμένη ακρίβεια που ορίσατε στο βήμα (β)

```
>>> import decimal as dc
>>> dc.getcontext().prec = 3
>>> dc.Decimal(0.1)+dc.Decimal(0.2)
Decimal('0.300')
```

complex

Μιγαδικοί

```
>>> x = 2.5 + 4j
>>> a = -2
>>> b = 0.5
>>> w = complex(a, b)
>>> x
(2.5+4j)
>>> w
(-2+0.5j)
```

- Οι μιγαδικοί είναι αριθμοί με πραγματικό (real) και φανταστικό (imaginary) τμήμα

```
>>> w.real
-2.0
>>> w.imag
0.5
>>> w.conjugate()
(-2-0.5j)
```

- Η cmath είναι βιβλιοθήκη με διάφορες συναρτήσεις σχετικές με τους μιγαδικούς

```
>>> import cmath
>>> cmath.phase(w)
2.896613990462929
>>> cmath.polar(x)
(4.716990566028302, 1.0121970114513341)
```

αλφαριθμητικά, strings

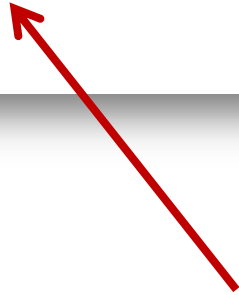
- Τα αλφαριθμητικά χρησιμοποιούνται για την αποθήκευση:
- (α) **κειμένου** (πχ. ονόματα, κλπ.)
- (β) **συλλογή bytes** (πχ. τα περιεχόμενα ενός αρχείου εικόνας)
- Οι τιμές αλφαριθμητικών μπορούν να περικλείονται σε **μονά** ή **διπλά εισαγωγικά**
  - Πχ. 'Spam' ή "Spam" είναι αποδεκτά
  - Συνεπής χρήση: Να μην γίνεται σύγχυση μεταξύ των δύο τύπων εισαγωγικών
  - Όχι: 'Spam"
- Ο τελεστής της **συνένωσης** (string concatenation) είναι το **+**

```
>>> s = 'spam'
>>> e = 'eggs'
>>> s+e
'spameggs'
>>> 'spam'+ 'eggs'
'spameggs'
>>>
```

```
>>> f = "foo"
>>> s = 'spam'
>>> f+s
'foospam'
>>>
```

- Τα αλφαριθμητικά είναι ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα δομής **ακολουθίας** (sequence) στην Python
- Δηλ. αποτελεί μια **δεικτοδοτημένη (indexed)** συλλογή αντικειμένων
- Μια ακολουθία οργανώνει τα αντικείμενα που την αποτελούν σε σειρά από αριστερά προς τα δεξιά και η θέση τους προσδιορίζεται με έναν **δείκτη (index)**
- Ένα αλφαριθμητικό είναι ακολουθία χαρακτήρων

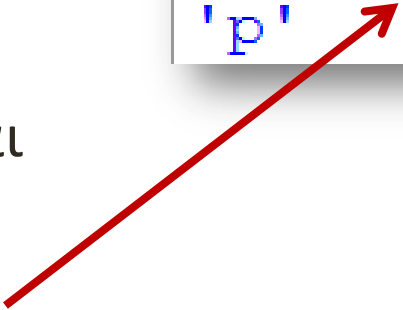
```
>>> s = 'spam'
>>> len(s)
4
```


- Η συνάρτηση **len()** επιστρέφει το μήκος (δηλ. πλήθος αντικειμένων μιας ακολουθίας)
- Για ένα αλφαριθμητικό επιστρέφει το πλήθος των χαρακτήρων που περιλαμβάνει

- Η Python είναι γλώσσα zero-indexed
- Δηλ. ένας δείκτης σε δομή ακολουθίας έχει πρώτη τιμή το '0'
- Η πρώτη θέση (πρώτος χαρακτήρας) σε ένα αλφαριθμητικό βρίσκεται στη θέση 0
- Προσέξτε τις **αγκύλες [ ]** που χρησιμοποιούνται για να προσδιοριστεί ο κάθε χαρακτήρας στο αλφαριθμητικό s

```
>>> s = 'spam'
>>> len(s)
4
>>> s[0]
's'
>>> s[1]
'p'
```


- O Guido van Rossum για το 0-based indexing

str

- 4

- Προβλέψτε ποιες τιμές θα επιστρέψουν οι παραστάσεις δεξιά για το αλφαριθμητικό s;
- Πληκτρολογήστε τις στο κέλυφος και δείτε αν η πρόβλεψή σας ήταν σωστή
- Καταλαβαίνετε το μήνυμα λάθους που επιστρέφει η Python;

```
>>> s = 'spam'
>>> len(s)
4
>>> s[0]
's'
>>> s[1]
'p'
```

```
>>> s[len(s) - 1]
```

```
>>> s[len(s)]
```

```
Traceback (most recent call last):
  File "<pyshell#43>", line 1, in <module>
    s[len(s)]
IndexError: string index out of range
```


Για τη συνέχεια...

- Γράψτε στον συντάκτη το παρακάτω απλό πρόγραμμα

```
# print & input

my_name = input("Όνομα: ")
print('Γειά σου ' + my_name)
```

- Προσέξτε τη χρήση των συμβόλων:
- (α) **#** το σύμβολο για σχόλια
- (β) **+** το σύμβολο συνένωσης αλφαριθμητικών (Concatenation)
- (γ) τις εντολές **print** & **input**
- (δ) τον τρόπο γραφής της μεταβλητής **my_name**
- (ε) τη χρήση μονών και διπλών εισαγωγικών
- *Γι αυτά θα μιλήσουμε στη συνέχεια*

print() & input()

print()

- 1

- Στην Python 3.x η **print** είναι **ενσωματωμένη συνάρτηση** (built-in function) με παραμέτρους που διαμορφώνουν την τελική μορφή εμφάνισης των αποτελεσμάτων

```
print([object, ...][, sep=' '][, end='\n'][, file=sys.stdout][, flush=False])
```

- Μέσα στις αγκύλες εμφανίζονται οι **κατ' επιλογήν παράμετροι** κατά την κλήση της print (μπορούν να παραλείπονται)
- Οι τιμές μετά το = είναι οι **εξ ορισμού τιμές** που δίνονται στις παραμέτρους κατά την κλήση
  - «εξ ορισμού» τιμές: αν δεν οριστούν αλλιώς τότε θεωρείται ότι περνούν αυτές οι τιμές στις παραμέτρους, κατά την κλήση της print

print()

- 2

```
print([object, ...][, sep=' '][, end='\n'][, file=sys.stdout][, flush=False])
```

- **object** → λίστα παραμέτρων που περνάνε στην print για εμφάνιση
- **sep** → αλφαριθμητικό που λειτουργεί ως διαχωριστικό (separator) μεταξύ των παραμέτρων
- **end** → αλφαριθμητικό που καθορίζει τον τρόπο μετακίνησης του δείκτη μετά το τέλος της print,
  - το '\n' είναι η εξ ορισμού τιμή που δηλώνει 'νέα γραμμή' (new line)
- **file** → η μονάδα στην οποία κατευθύνεται η έξοδος της print
  - Το sys.stdout είναι η εξ ορισμού έξοδος (standard output) δηλ. η γραμμή εντολής ή 'κονσόλα' επικοινωνίας με τον υπολογιστή
- **flush** → λογική (boolean) παράμετρος που καθορίζει αν η έξοδος που παράγει η print θα εμφανιστεί άμεσα στη μονάδα εξόδου χωρίς ενδιάμεση αποθήκευση (buffering) (flush = 'True')
  - Στην πράξη δεν θα την χρειαστείτε παρά σε ειδικές περιπτώσεις


```
print([object, ...][, sep=' '][, end='\n'][, file=sys.stdout][, flush=False])
```

```
print() # Εμφανίζει μια κενή γραμμή
```

```
x = 'spam'
```

```
y = 99
```

```
z = ['eggs']
```

```
print(x, y, z) # Εμφανίζει τα x, y, z με τον εξορισμού διαχωριστή (κενό)
```

```
>>>
```

```
spam 99 ['eggs']
```

```
print(x, y, z, sep='') # Καταργεί τον διαχωριστή
```

```
>>>
```

```
spam99['eggs']
```

```
print(x, y, z, sep=', ') # Ορίζει νέο διαχωριστή
```

```
>>>
```

```
spam, 99, ['eggs']
```

```
print([object, ...][, sep=' '][, end='\n'][, file=sys.stdout][, flush=False])
```

 # Δεν αλλάζει γραμμή

```
print(x, y, z, end='')
```

```
>>>
```

```
spam 99 ['eggs']
```

 # Οι print δίνουν έξοδο στην ίδια γραμμή

```
print(x, y, z, end='')
```

```
print(x, y, z)
```

```
>>>
```

```
spam 99 ['eggs']spam 99 ['eggs']
```

 # Τοποθετεί στο τέλος '...' και αλλάζει γραμμή (\n)

```
print(x, y, z, end='...\n')
```

```
>>>
```

```
spam 99 ['eggs']...
```

Ο ρόλος του Backslash \ στην print() - 1

- Η 'ανάποδη' κάθετος (**backslash**) είναι ο ειδικός χαρακτήρας (escape character) που διαμορφώνει:
- (α) τον **τρόπο γραφής** της print
- (β) την **έξοδο** που δίνει η print

```
a = 1
b = 2
c = 3
sm = a+b+c
dif=a-b-c
gin=a*b*c
pil=a/b/c

print(a, b, c, sm, dif, gin, pil)

print(a, b, c, \
      sm, dif, gin, pil)
```

- (α) Χρησιμοποιήστε backslash για να **αναλύσετε** μια μεγάλη σε μήκος γραμμή/εντολή σε **περισσότερες γραμμές**
  - * η δυνατότητα αυτή ισχύει για κάθε γραμμή ανεξάρτητα από το είδος κώδικα που περιλαμβάνουν

- Οι δύο print στο παράδειγμα είναι **ισοδύναμες**
  - Προσοχή: μην εισάγετε κενά ή tabs μετά το backslash

Ο ρόλος του Backslash \ στην print() - 2

- (β)
Χρησιμοποιήστε
backslash για να
αλλάξετε τη
λειτουργία
ορισμένων
ειδικών
χαρακτήρων στην
print (όπως δείχνει ο
πίνακας)

Escape Character	What Is Actually Printed
\\	Backslash (\)
\'	Single quote (')
\"	Double quote (")
\n	Newline
\t	Tab

- Συγκρίνετε την print
δεξιά με την έξοδο
που παράγει (δεξιά
κάτω)

```
x=1
y=2
z=3
print(x, y, '\'', '\t', z)
```

```
>>>
1 2 '      3
>>>
```

`print()` **docstring**: αλφαριθμητικά σε πολλές γραμμές

- Στην ειδική περίπτωση που θέλουμε να εισάγουμε ή να εμφανίσουμε ένα **αλφαριθμητικό** οργανωμένο **σε πολλές γραμμές** μπορούμε να το δηλώσουμε μέσα σε **τριπλά εισαγωγικά** (όπως στον κώδικα δεξιά για τη μεταβλητή `contents`)

```
contents='''
Περιεχόμενα
1) Κεφάλαιο 1
2) Κεφάλαιο 2
3) Κεφάλαιο 3
'''

a=1
b=2
print('Δεδομένα: \t',a,'\t',b,'\n')
print('Δεδομένα: \t a \t b \n')
print(contents)
```

- Γράψτε στον συντάκτη και τρέξτε τον κώδικα του παραδείγματος
- Κάντε μια εκτίμηση για το τι θα παρουσιάζει στην οθόνη και μετά τρέξτε το πρόγραμμά σας

- Κώδικας:

```
contents='''
Περιεχόμενα
1) Κεφάλαιο 1
2) Κεφάλαιο 2
3) Κεφάλαιο 3
'''

a=1
b=2
print('Δεδομένα: \t',a, '\t',b, '\n')
print('Δεδομένα: \t a \t b \n')
print(contents)
```

- Έξοδος:

```
Δεδομένα:          1          2

Δεδομένα:          a          b

Περιεχόμενα
1) Κεφάλαιο 1
2) Κεφάλαιο 2
3) Κεφάλαιο 3
```

print() Μορφοποίηση εξόδου

-1

- Μορφοποίηση με την τεχνική “string modulo”
- (παλιότερη τεχνική)

```
print("Κωδικός: %5d, Τιμή μονάδας: %8.2f" % (745, 45.752))
```

Κωδικός: 745, Τιμή μονάδας: 45.75

Ομάδα τιμών

- Οι placeholders %5d και %8.2f καθορίζουν τις θέσεις όπου θα εμφανιστούν οι τιμές της ομάδας που ακολουθεί
- Δείτε άλλους [string formatting characters](#)

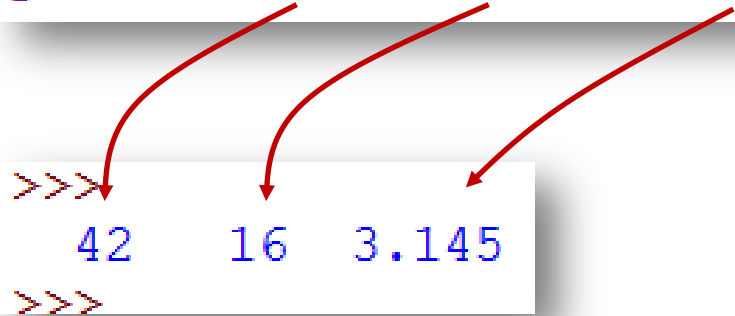
print() Μορφοποίηση εξόδου

-2

- Μορφοποίηση με κλήση της μεθόδου **format()**
- (νεότερη τεχνική)

```
print('{:4d} {:4d} {:6.3f}'.format(42, 16, 3.145))
```

```
>>> 42    16    3.145
>>>
```



```
print('{2:8.4f} {1:6d} {0:3d}'.format(42, 16, 3.145))
```

```
>>> 3.1450    16    42
>>>
```



```
αλφα = 16  
πι = 3.14
```

```
print('{2:8.4f} {1:6d} {0:3d}'.format(42, αλφα, 2*πι))
```

```
>>>  
6.2800      16   42  
>>>
```

- Η ομάδα τιμών μπορεί να περιλαμβάνει μεταβλητές ή και εκφράσεις
- Στην 3.x η κωδικοποίηση είναι **Unicode** και μπορείτε να χρησιμοποιήσετε όποιους χαρακτήρες θέλετε για τα ονόματα των δεδομένων

print() Δυαδική, Οκταδική, & Δεκαεξαδική αναπαράσταση -4

```
a = 15
b = 1245
x = 3.14519
y = 23.45678
```

```
print('{2:6d} {2:6o} {2:6x} {2:6b}'.format(x, y, a, b))
```

```
>>>
15      17      f      1111
>>>
```

- **b** → Δυαδική
- **o** → Οκταδική
- **x** (ή **X**) → Δεκαεξαδική

```
>>> a = 15
>>>
>>> 0b1111
15
>>> 0xf
15
>>> 0o17
15
```

```
>>> a = 15
>>>
>>> bin(a)
'0b1111'
>>> hex(a)
'0xf'
>>> oct(a)
'0o17'
```

print() ...σαν άσκηση

- Δημιουργήστε 4 μεταβλητές ως εξής:
  - Ακέραιες: a, b
  - Πραγματικές: x, y
- Στη συνέχεια γράψτε τις αντίστοιχες print() εφαρμόζοντας την 1^η ή 2^η τεχνική που δείξαμε, για να παρουσιάσετε στην οθόνη τις τιμές των μεταβλητών δίνοντας θέσεις:
  - Ακέραιες: 6
  - Πραγματικές: 8 με δεκαδικό μέρος 3
- Αλλάξτε τις τιμές των θέσεων και δείτε πώς επηρεάζεται η εμφάνιση των τιμών
- Εμφανίστε τις τιμές με δυαδική, οκταδική, δεκεξαδική μορφή

input( )

- 1

- Η **συνάρτηση input( )** αποτελεί τον απλούστερο τρόπο για ανάγνωση της εισόδου που πληκτρολογεί ο χρήστης στην γραμμή εντολών
- Η input **περιμένει** μέχρι να πατηθεί Enter από τον χρήστη και διαβάζει τα δεδομένα εισόδου ως **αλφαριθμητικό (string)**
- Συνήθως η input περιλαμβάνει το μήνυμα προς τον χρήστη για την εισαγωγή δεδομένων

```
print('Όνομα: ')\nname = input()\n\nage = input('Ηλικία: ')\nprint(name, age)
```


input()

- 2

- Η input() επιστρέφει πάντοτε **αλφαριθμητικό (str)**
- Ένα συνηθισμένο λάθος για τον αρχάριο προγραμματιστή είναι να εισάγει αριθμητικά δεδομένα με την input χωρίς να μετατρέψει τον τύπο τους

```
# Το x ορίζεται ως αλφαριθμητικό  
x = input('Τιμή X: ')
```

```
# Το x ορίζεται ως ακέραιος  
x = int(input('Τιμή X: '))
```


int(), float(), str()

- Χρησιμοποιήστε τις συναρτήσεις
- **int( ), float( ), str( )**
- Σε συνδυασμό με την input() για να **μετατρέψετε τον τύπο** της μεταβλητής σε ακέραιο, κινητής υποδιαστολής ή αλφαριθμητικό αντίστοιχα. Σημείωση: πρέπει να ελέγχω πρώτα με **str.isnumeric()**

```
# Το x ορίζεται ως αλφαριθμητικό
x = input('Τιμή X: ')

# Η int επιστρέφει ακέραιο
x = int(input('Τιμή X: '))

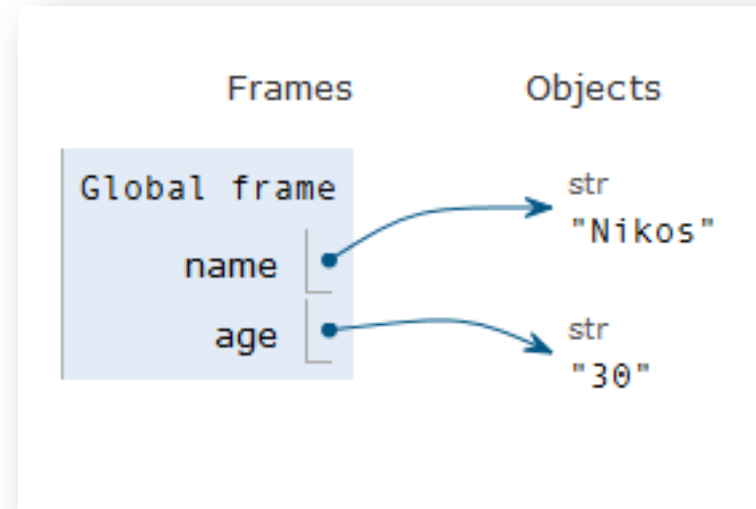
# Η float επιστρέφει αριθμό κιν. υποδιαστολής
x = float(input('Τιμή X: '))

# Το a μετατρέπεται σε αλφαριθμητικό
a = 15.4
a = str(a)
```

Πώς ακριβώς λειτουργεί η input();

- Όταν εκτελείται η input() δημιουργεί **αντικείμενα τύπου str** στο χώρο μνήμης του προγράμματος και τα **συνδέει με τους αντίστοιχους αναγνωριστές** (ονόματα)

```
name = input('Όνομα: ')\nage = input('Ηλικία: ')
```


Μεταβλητές (variables)

- Ονόματα μεταβλητών
- Σύνδεση Ονομάτων με Αντικείμενα (Object binding)
- Ανάθεση τιμών (assignment)
- Δυναμική διαχείριση τύπων (Dynamic typing)
- Οι συναρτήσεις `type( )` & `id( )`

Ονόματα μεταβλητών

- 1

- Στην Python μια μεταβλητή είναι πρώτα απ' όλα ένα **όνομα** (name), δηλ. είναι ένας **αναγνωριστής** (identifier) για ένα αντικείμενο μέσα στον κώδικα.
- Απλοί κανόνες ονοματοδοσίας:

- (1) **Σύνταξη**:

(underscore or letter) + (any number of letters, digits, or underscores)

- Πχ. `_spam`, `spam`, `Spam_1` → **αποδεκτά** ονόματα
  - `1_Spam`, `spam$`, `@#!` → **μη** αποδεκτά ονόματα
- (2) Τα ονόματα είναι **'Case sensitive'**
    - Πχ. το `SPAM` **δεν** είναι το ίδιο με το `spam` ή το `Spam`

Ονόματα μεταβλητών

- 2

- (3) **Δεσμευμένες** λέξεις **δεν** χρησιμοποιούνται ως ονόματα

False	class	finally	is	return
None	continue	for	lambda	try
True	def	from	nonlocal	while
and	del	global	not	with
as	elif	if	or	yield
assert	else	import	pass	
break	except	in	raise	

Δεσμευμένες λέξεις στην Python 3.x

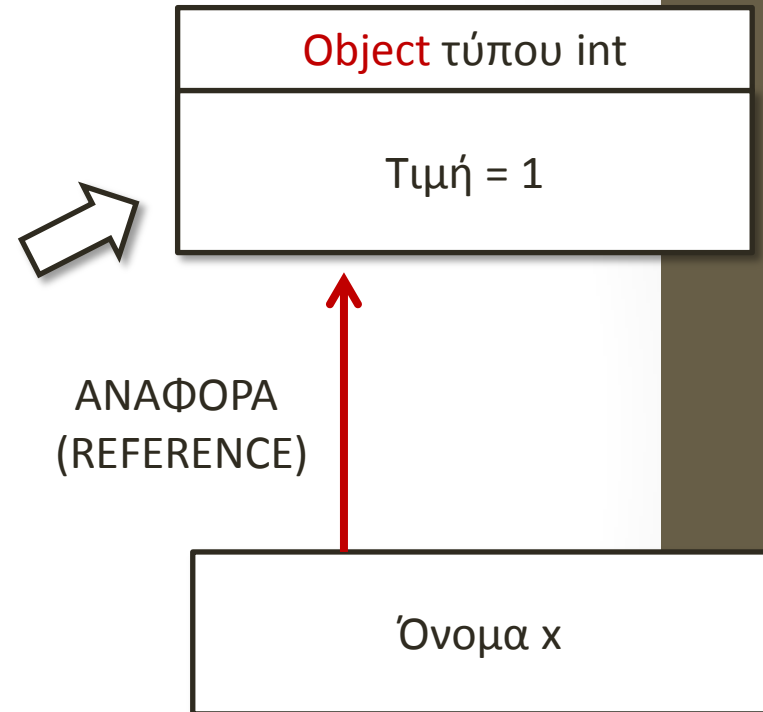
- (4) Υπάρχουν **δεσμευμένες** λέξεις με διπλό underscore στην αρχή και το τέλος που έχουν ιδιαίτερη σημασία για τον διερμηνέα

Πχ. `__init__`, `__name__` κ.ά

- Αφορά αντικειμενοστρεφή προγραμματισμό

Αναφορές Ονομάτων σε Αντικείμενα - 1

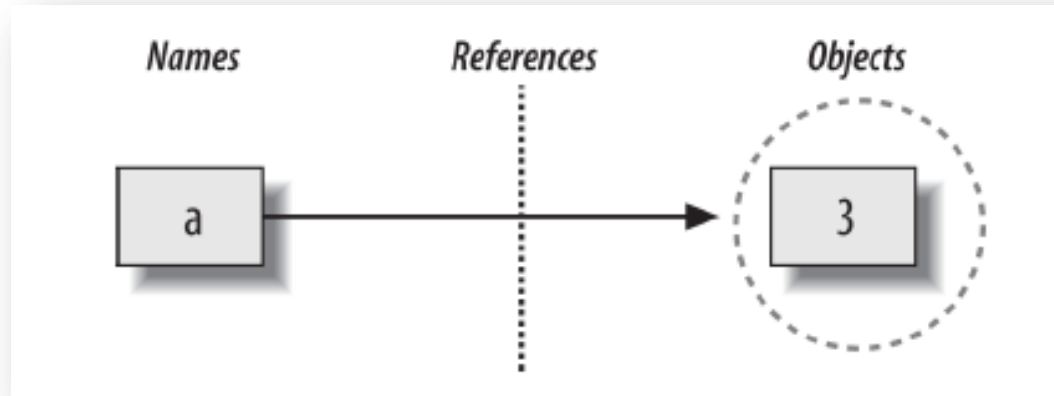
- Τι συμβαίνει όταν γράφουμε: **x = 1**
- (α) **Object**: Δημιουργείται στη μνήμη ένα αντικείμενο τύπου **int** με τιμή 1
- (β) **Binding** (σύνδεση): Το όνομα 'x' συνδέεται με το αντικείμενο που έχει τιμή '1'

Αναφορές Ονομάτων σε Αντικείμενα

- 2

a = 3

- Στην εικόνα φαίνεται σχηματικά η **σύνδεση** (binding) του ονόματος **a** με το αντικείμενο με τιμή 3, όταν εκτελείται η παραπάνω εντολή ανάθεσης
- Η σύνδεση αυτή ονόματος – αντικειμένου καλείται απλά "**αναφορά**" (reference) και υλοποιείται με τη μορφή ενός δείκτη στη μνήμη
- Δηλ. τα ονόματα μεταβλητών αποτελούν απλές **αναφορές** προς αντικείμενα (objects)

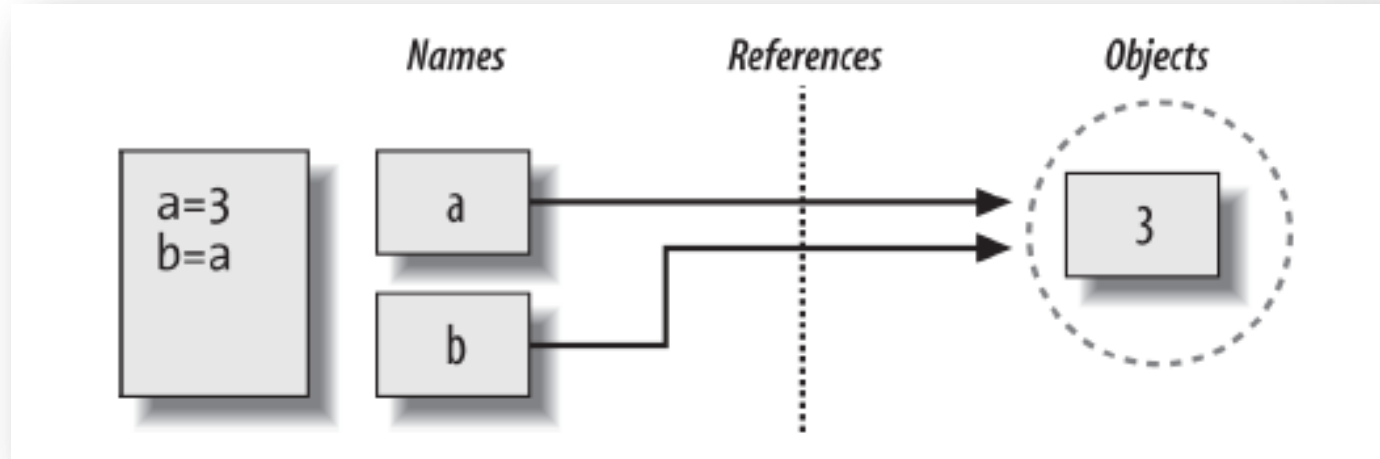

Αναφορές Ονομάτων σε Αντικείμενα

- 3

a = 3

b = a

Πηγή: Lutz, M. (2013). *Learning Python*, 5th ed., O'Reilly: Cambridge

- Στην περίπτωση αυτή και τα δύο ονόματα 'δείχνουν' προς το ίδιο αντικείμενο
- Η περίπτωση αυτή όπου πολλαπλά ονόματα αναφέρονται στο ίδιο αντικείμενο-τιμή ονομάζεται "**διαμοιρασμένη αναφορά** ή αντικείμενο" (*shared reference* ή *shared object*)

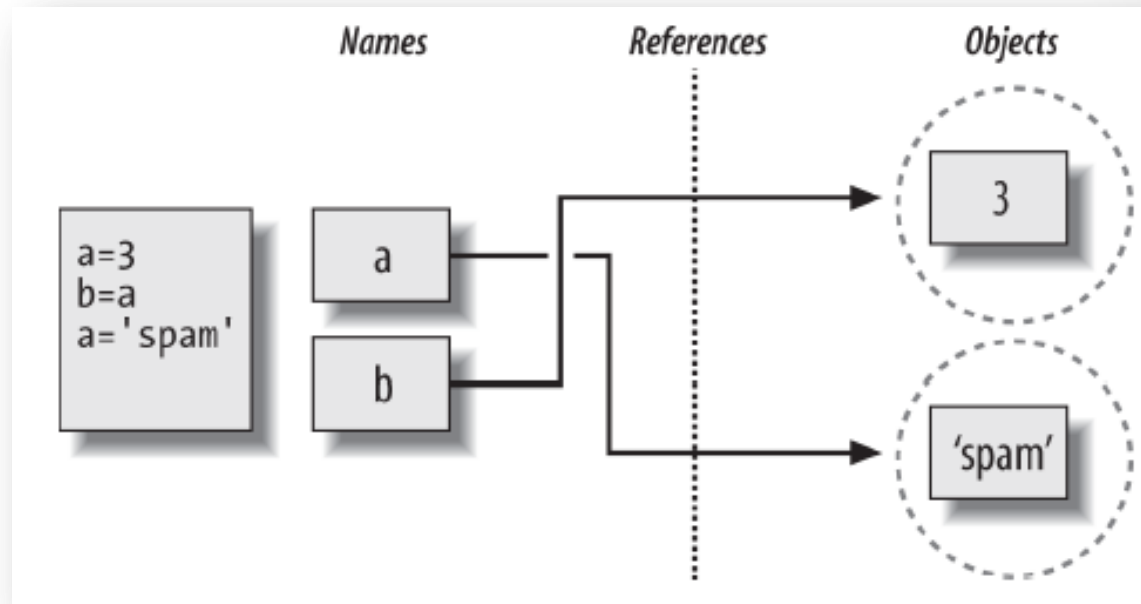
Αναφορές Ονομάτων σε Αντικείμενα

- 4

a = 3

b = a

a = 'spam'

- Στην περίπτωση αυτή η αναφορά του ονόματος **a** **ανακατευθύνεται** προς το αλφαριθμητικό αντικείμενο με τιμή `'spam'`
- Παρατηρήστε ότι η αναφορά του ονόματος **b** στο αντικείμενο `3` δεν επηρεάζεται

Αναφορές Ονομάτων σε Αντικείμενα

Ερωτήσεις

- 5

- Εξηγήστε τι συμβαίνει στις παρακάτω περιπτώσεις κώδικα, όσον αφορά τις αναφορές των ονομάτων σε αντικείμενα
  - Σχεδιάστε σχήματα παρόμοια όπως στις προηγούμενες διαφάνειες

- (1)

a = 3

b = a

a = a + 2

- (2)

a = 3

b = a

a = b + 2

- (3)

a = 3

b = 'spam'

a = b + str(2)

- (4)

a = 3

b = 4

x = a + b

Συμπερασματικά για την Αναφορά Ονομάτων σε Αντικείμενα

- Στην Python σχετικά με τις μεταβλητές ισχύει:
- **Ονόματα Μεταβλητών:** Καταλαμβάνουν τη δική τους περιοχή στη μνήμη (namespace = χώρος ονομάτων) και αποτελούν αναφορές για τα αντικείμενα με τα οποία είναι συνδεδεμένα
- **Αντικείμενα:** δεσμεύουν τον απαραίτητο χώρο στη μνήμη για αποθήκευση των δεδομένων που τα συνθέτουν
- **Αναφορές (References):** αυτόματα δημιουργούμενοι δείκτες από τα ονόματα μεταβλητών προς τα αντίστοιχα αντικείμενα

- Γενικά στην Python κατά την ανάθεση τιμών σε μεταβλητές ισχύουν τα παρακάτω:
- (1) Μια **εντολή ανάθεσης δημιουργεί αναφορά (δείκτη) σε αντικείμενα** στη μνήμη
  - Όπως εξηγήσαμε στα προηγούμενα
- (2) Τα **ονόματα μεταβλητών δημιουργούνται την πρώτη φορά που θα γίνει ανάθεση** τιμής στο όνομα αυτό
  - Πχ. η ανάθεση $x = 1$ δημιουργεί και το όνομα/μεταβλητή x

- (3) Πριν χρησιμοποιήσετε ένα όνομα μεταβλητής σε μία έκφραση **πρέπει να του έχετε αναθέσει τιμή**
  - Πχ.
  - `myvar = 1`
  - `print(Myvar)`
  - Ο παραπάνω κώδικας θα δώσει λάθος καθώς η μεταβλητή `Myvar` είναι διαφορετική από την `myvar` και δεν της έχει ανατεθεί τιμή
- (4) Ορισμένες λειτουργίες **εκτελούν αναθέσεις τιμής σιωπηρά (implicitly)**
  - Πχ. στη μεταβλητή ενός βρόχου `for` γίνεται ανάθεση τιμής κατά την εκτέλεση του βρόχου

Operation	Interpretation
<code>spam = 'Spam'</code>	Basic form
<code>spam, ham = 'yum', 'YUM'</code>	Tuple assignment (positional)
<code>[spam, ham] = ['yum', 'YUM']</code>	List assignment (positional)
<code>a, b, c, d = 'spam'</code>	Sequence assignment, generalized
<code>a, *b = 'spam'</code>	Extended sequence unpacking (Python 3.X)
<code>spam = ham = 'lunch'</code>	Multiple-target assignment
<code>spams += 42</code>	Augmented assignment (equivalent to <code>spams = spams + 42</code>)

Πηγή: Lutz, M. (2013). *Learning Python*, 5th ed., O'Reilly: Cambridge

- Αποδεκτές μορφές εντολών ανάθεσης
- **ΕΡΩΤΗΣΗ:** Εξηγήστε ποια τιμή θα έχουν οι μεταβλητές στο αριστερό μέρος μετά την εκτέλεση της κάθε εντολής ανάθεσης τιμής

Απαντήσεις

- 1

```
spam = 'Spam'
```

spam ← 'Spam'

```
spam, ham = 'yum', 'YUM'
```

spam ← 'yum'

ham ← 'YUM'

```
[spam, ham] = ['yum', 'YUM']
```

spam ← 'yum'

ham ← 'YUM'

Απαντήσεις

- 2

```
a, b, c, d = 'spam'
```

a ← 's'

b ← 'p'

c ← 'a'

d ← 'm'

```
a, *b = 'spam'
```

a ← 's'

b ← ['p', 'a', 'm']

```
spam = ham = 'lunch'
```

spam ← 'lunch'

ham ← 'lunch'

```
spam += 42
```

spam ← spam + 42

- (1) Τι τιμή θα έχουν μετά την εκτέλεση της εντολής οι παρακάτω μεταβλητές;

```
>>> a, b, c, d = spam = foo, *boo = [10, 20, 'ham', 'eggs']
```

- Απαντήστε πρώτα χωρίς να εκτελέσετε την εντολή. Στη συνέχεια συγκρίνετε τα αποτελέσματα με την πρόβλεψή σας.
- (2) Ποιος θα ήταν ο απλούστερος κώδικας για αντιμετάθεση (swap) των τιμών 2 μεταβλητών a, b στην python;
  - Εξηγήστε χρησιμοποιώντας την αναφορά ονομάτων σε αντικείμενα-τιμές

Δυναμική διαχείριση τύπων

Dynamic typing (“duck” typing)

Οι συναρτήσεις `type()` & `id()`

Dynamic typing

Δυναμική διαχείριση τύπων

- Η Python είναι γλώσσα όπου η διαχείριση τύπων δεδομένων γίνεται **δυναμικά**
- Χαρακτηρίζεται ως γλώσσα **'dynamically typed'** σε αντίθεση με **'statically typed'** γλώσσες (πχ. C, Java)
- Αυτό ουσιαστικά σημαίνει πως **δεν** χρειάζεται να δηλωθεί ο τύπος μιας μεταβλητής εξ αρχής
- Αντίθετα ο τύπος διαμορφώνεται **δυναμικά** (δηλ. μπορεί να αλλάζει στην πορεία εκτέλεσης του προγράμματος) ανάλογα με το αντικείμενο στο οποίο αναφέρεται ένα όνομα μεταβλητής
- Περισσότερα: [Dynamic typing](#)

Dynamic typing

Δυναμικές γλώσσες:

Η ταχύτητα - 1

- Οι δυναμικές γλώσσες είναι γενικά πιο **αργές** στην εκτέλεση του κώδικα από τις στατικές
- Αυτό οφείλεται κυρίως στο γεγονός πως στις στατικές γλώσσες πολλά θέματα διαχείρισης των δομών του κώδικα **καθορίζονται από την αρχή** στη φάση της μετάφρασης (compilation)
  - Ο compiler γνωρίζει πώς να βελτιώσει τον κώδικα καθώς γνωρίζει τον τύπο δεδομένων εξ αρχής
- Αντίθετα στις δυναμικές γλώσσες πολλά πράγματα πρέπει να ελέγχονται στη διάρκεια εκτέλεσης του κώδικα, κάτι που μειώνει την ταχύτητα εκτέλεσης

Dynamic typing

Δυναμικές γλώσσες:

Η ταχύτητα - 2

- Για το θέμα της ταχύτητας:
- Α) Η διαφορά ταχύτητας αρχίζει και αποκτά σημασία κατά την επεξεργασία **μεγάλου πλήθους δεδομένων**, συνήθως σε επιστημονικού ενδιαφέροντος εφαρμογές και όχι στις περισσότερες άλλες εφαρμογές της γλώσσας
- Β) Υπάρχουν λύσεις που **αυξάνουν την ταχύτητα** εκτέλεσης κώδικα Python (δείτε επόμενη διαφάνεια)
- Γ) Η κοινή επαγγελματική πρακτική είναι πως γράφοντας μια εφαρμογή σε κώδικα Python (ή άλλη δυναμική γλώσσα) οι προγραμματιστές **βελτιώνουν** στα σημεία που χρειάζεται την ταχύτητα με κώδικα C, C++ ή ακόμα και Assembly
- Για περισσότερα δείτε:
  - [Why Python is Slow: Looking Under the Hood](#)
  - [Van Rossum: Python is not too slow](#)

Dynamic typing

Η λύση PyPy και άλλες...

- Υπάρχουν όμως διάφορες ουσιαστικές λύσεις για την **αύξηση της ταχύτητας εκτέλεσης** του κώδικα της δυναμικής CPython
- Πχ. JIT Compilers (Just In Time Compilation) που αυξάνουν δραματικά την ταχύτητα εκτέλεσης, όπως η PyPy
- Mypy
  - static type checker for Python
- Cython
  - a variant of Python that supports compilation to CPython C modules
- Nuitka
  - a static compiler that can translate Python programs to C++
- RPython
  - statically typed subsets of Python
- .....

Dynamic typing

Πλεονεκτεί σε κάτι η Python;

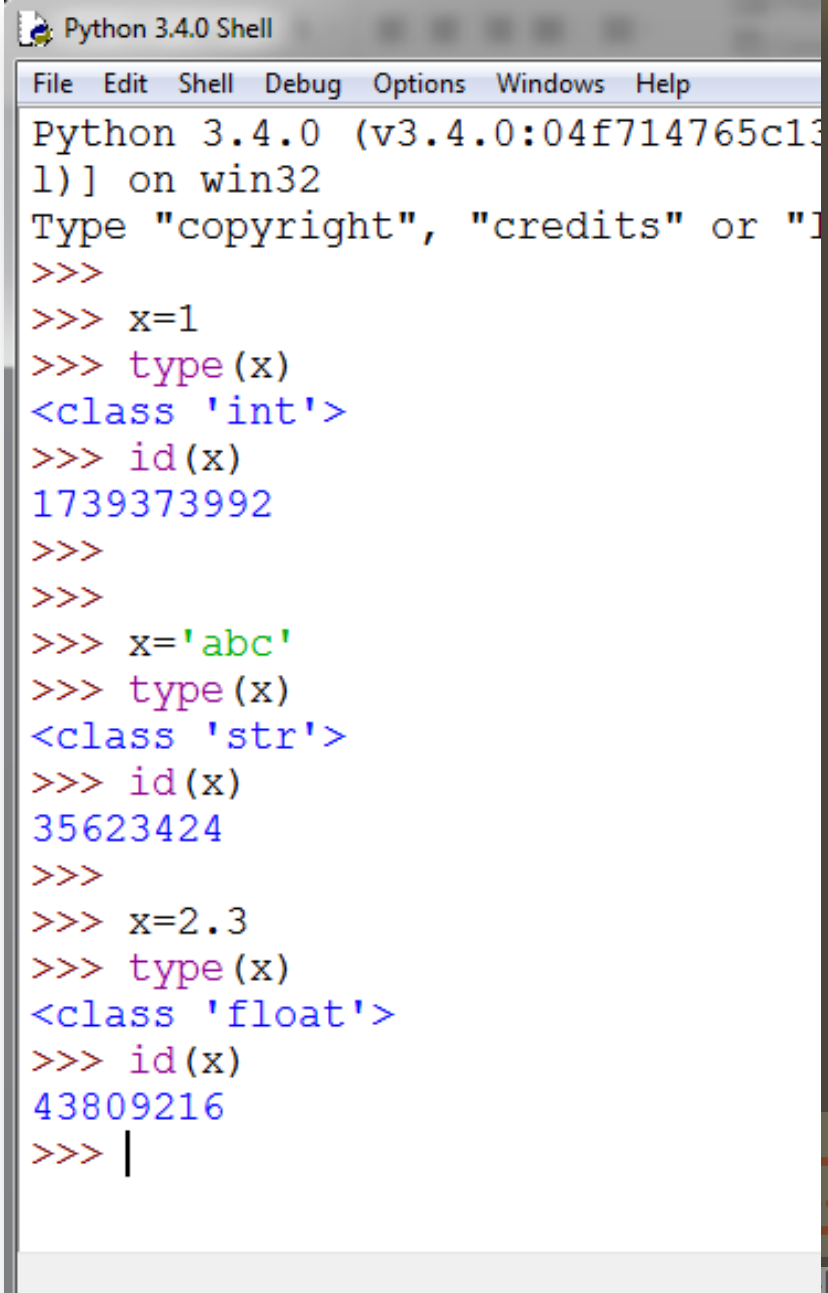
- Η Python είναι **ευκολότερη** στη χρήση από τις C γλώσσες και περισσότερο **ευέλικτη**
- Η **ευελιξία** οδηγεί σε βέλτιστη **αξιοποίηση** του χρόνου του προγραμματιστή για ανάπτυξη κώδικα
- Επίσης η Python προσφέρει εύκολη σύνδεση με πολλές **μεταφρασμένες βιβλιοθήκες** (compiled libraries)
- Έτσι:
- **Χρόνος ανάπτυξης (προγραμματιστή) ακριβότερος:** η Python επιτρέπει γρήγορη ανάπτυξη και μείωση αυτού του χρόνου
- **Πόροι hardware φθηνότεροι και γρηγορότεροι** (μνήμη, κλπ.): η Python αποτελεί καλή λύση όταν η διαχείριση των πόρων δεν είναι κρίσιμη ενώ προσφέρει πρακτικά αποδεκτό συμβιβασμό σε συνδυασμό με άλλες λύσεις (πχ. Compiled κώδικα όπου χρειάζεται υψηλή ταχύτητα, κλπ.)

Οι συναρτήσεις **type()**, **id()**

- 1

- Η συνάρτηση **type()** επιστρέφει τον τύπο μιας μεταβλητής
- Χρησιμοποιήστε την **type()** για να προσδιορίσετε τον **τύπο της μεταβλητής** καθώς αυτός αλλάζει στη διάρκεια εκτέλεσης του κώδικα (πχ. παραδείγματα δεξιά)
- Χρησιμοποιήστε τη συνάρτηση **id()** για να δείτε τον μοναδιαίο αριθμητικό αναγνωριστή (ταυτότητα) του κάθε αντικειμένου στη μνήμη


```
Python 3.4.0 Shell
File Edit Shell Debug Options Windows Help
Python 3.4.0 (v3.4.0:04f714765c13
1)] on win32
Type "copyright", "credits" or "
>>>
>>> x=1
>>> type(x)
<class 'int'>
>>> id(x)
1739373992
>>>
>>>
>>> x='abc'
>>> type(x)
<class 'str'>
>>> id(x)
35623424
>>>
>>> x=2.3
>>> type(x)
<class 'float'>
>>> id(x)
43809216
>>> |
```

Οι συναρτήσεις **type()**, **id()**

- 2

- Γράψτε στον συντάκτη και τρέξτε τον κώδικα του παραδείγματος με την **type()** και την **id()**

```
x = input('Τιμή X: ')
print(x, type(x), ' ', id(x))

x = int(input('Τιμή X: '))
print(x, type(x), ' ', id(x))

x = float(input('Τιμή X: '))
print(x, type(x), ' ', id(x))
```

- Γιατί η **id(x)** δεν επιστρέφει το ίδιο αποτέλεσμα στον κώδικα δεξιά αφού καλείται για την ίδια μεταβλητή x;
- Σ' αυτήν και τις επόμενες ερωτήσεις απαντήστε χρησιμοποιώντας την αναφορά ονομάτων σε αντικείμενα-τιμές

```
>>> x = 1
>>> id(x)
1602600360
>>>
>>> x = 'spam'
>>> id(x)
44870432
>>>
```

Ερώτηση

- 2

- Τι επιστρέφει η **type(x)** στον κώδικα δεξιά;
- Γιατί η **id(x)** και η πρώτη **id(y)** επιστρέφουν το ίδιο αποτέλεσμα, ενώ η δεύτερη κλήση της **id(y)** επιστρέφει διαφορετικό;

```
>>> x = 1
>>> type(x)
<class 'int'>
>>> id(x)
1602600360
>>>
>>> y = 1
>>> id(y)
1602600360
>>>
>>> y = 2
>>> id(y)
1602600376
>>>
```

Ερώτηση

- 3

- Αν μετά την $y=x$ κληθεί η **id(y)** τι κωδικό θα επιστρέψει;
- Αν κληθεί η **id(x)** τι κωδικό θα επιστρέψει;

```
>>> x=1
>>> id(x)
1602600360
>>>
>>> y=2
>>> id(y)
1602600376
>>>
>>> y=x
>>>
```

Ερώτηση

- 4

- Τι θα επιστρέψει η τελευταία **type(1)** ;
- Γιατί;
- Παρόμοια, τι θα επιστρέψει η **type(0.5)**;

```
>>> x=1
>>> id(x)
1632943528
>>> type(x)
<class 'int'>
>>> type(1)
```

```
>>> x=0.5
>>> type(x)
<class 'float'>
>>> type(0.5)
```

- Τι θα επιστρέψει η **type(id(x))** στο παράδειγμα δεξιά;
- Στο ίδιο παράδειγμα τι θα επιστρέψει η **id(type(x))** ;

```
>>> x=1
>>>
>>> type(x)
<class 'int'>
>>>
>>> id(x)
1547943336
>>>
>>> type(id(x))
```

- Με βάση όλα τα προηγούμενα με ποια παραδείγματα και ποια επιχειρήματα θα εξηγήσετε την άποψη ότι «τα πάντα στην *Python* είναι αντικείμενα»;